

OSB'ler 43 milyar dolar ihracat yaptı

2 milyon 500 bin istihdam sağlıyor

Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) Başkanı Memiş Kütükcü, Türkiye'nin 1000 büyük sanayi kuruluşunun geçen yıl toplam 84 milyar dolar ihracat yaptığını, bunun yarısından fazlasını OSB sanayicilerinin gerçekleştirdiğini bildirdi. Kütükcü, yazılı açıklamasında, **İstanbul Sanayi Odası** tarafından açıklanan Türkiye'nin "500 Büyük Sanayi Kuruluşu" ve İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listelerinde yer alan 1000 firmadan 600'ünün OSB'lerde üretim yaptığını ifade etti. Bu firmaların, büyük sanayi kuruluşlarının 5 trilyon liranın üzerindeki toplam cirosunun yüzde 51'ini, net satışların ise yüzde 50'sini gerçekleştirdiğini aktaran Kütükcü, "OSB'ler Türkiye'nin üreten gücü haline geldi. Türkiye'nin 1000 büyük sanayi kuruluşu geçtiğimiz yıl toplam 84 milyar dolar ihracat yaptı. Bu ihracatın yüzde 50'den fazlasını 43 milyar dolarla OSB sanayicileri gerçekleştirdi." değerlendirmesinde bulundu. Kütükcü, bu kuruluşlardaki toplam 630 bin çalışandan yüzde 63'ünün de OSB'lerde istihdam edildiğine dikkati çekerek, şunları kaydetti: "Araştırmada yer alarak OSB camiamızı temsil eden, ülkemizin sanayi üretimine, istihdamına ve ihracatına katkıda bulunan tüm firmalarımızı ve çalışanlarını yürekten kutluyorum. 81 ilde sayıları 392'ye ulaşan OSB'lerin Türkiye'nin planlı sanayileşmesinde kritik rolü var" OSB'lerdeki işletme sayısının 67 bine ulaştığı bilgisini veren Kütükcü, istihdamın ise 2 milyon 500 binin üzerine çıktığını bildirdi.

KOBİ sanayici teknolojik kan kaybı yaşıyor

Orta ölçekli **sanayi** kuruluşlarında düşük teknoloji yoğunluklu üretimin payı, son 10 yılda azalmak bir yana, 4 puan artışla yüzde 50'ye ulaştı. Yüksek teknolojinin payı ise düşüyor

Sanayide yüksek katma değerli üretim manifestolarına karşın, teknoloji yoğunluğunda tablo kötüleşiyor. EKONOMİ gazetesinin **İSO** İkinci 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu araştırmalarından derlediği verilere göre, orta ölçekli işletmelerde son 10 yılda düşük ve orta düşük teknoloji yoğunluğunun payı artarken, yüksek teknolojili üretimin payında drama-

tik düşüş yaşanıyor. Bu işletmelerde 2013 ve 2014'te yüzde 45-46 seviyelerinde bulunan düşük teknolojili üretimin payı, son beş yılda sürekli bir artış grafiği izleyerek 2022'de yüzde 49,2'ye ulaştı. Yüksek teknolojinin payı ise yüzde 5'e yakın seviyelerden 2,4'e geriledi. Orta yüksek teknolojinin payında da düşüş yaşandı. **MERVE YİĞİTCAN/05**

Orta ölçekli sanayide teknoloji yoğunluğu (İSO İkinci 500 BSK)

KOBİ'lerin katma değerinde düşük teknoloji payı zirvede

Yüksek teknolojide yıllardır patinaj yapan **sanayide**, düşük teknoloji yoğunluğunun artışı endişelendiriyor. Daha çok KOBİ'lerin yer aldığı **ISO İkinci 500'de**, brüt katma değer yarısı düşük teknoloji **sanayilerden** geldi. Yüksek teknoloji **sanayilerin** payı yüzde 2,4'te kaldı.

MERVE YİĞİTCAN/İSTANBUL

Yüksek teknoloji yolunda yerinde sayan KOBİ'lerin, düşük teknolojide artan payı düşündürüyor. **ISO İkinci 500** araştırmasına göre, teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değerde düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı yüzde 50'ye dayanırken, bu oran ölçümün yapılmaya başlandığı 2013'ten bu yana en yüksek seviyeye çıktı. 2015 yılında yüzde 42,3'e kadar gerileyen düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı 2022'de yüzde 49,2'ye kadar çıktı. Yine aynı yıl yüzde 6,6'ya kadar çıkan yüksek teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı, yıllar içinde eriyerek geçen yıl yüzde 2,4'e kadar indi.

"Düşük" ve "orta düşük" payı yüzde 74,5'e çıktı

EKONOMİ'nin **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**-2022 araştırmasından yaptığı derleme, Türk **sanayisinin** yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerde henüz yolun çok başında olduğunu gözler önüne seriyor. Araştırmada yer alan 491 kuruluşun verilerinden yapılan hesaplama göre yaratılan toplam brüt katma değer 89 milyar 206,8 milyon TL olurken, teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değerde en yüksek pay, yüzde 49,2 ile düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** oldu.

ISO İkinci 500 araştırmasında 2013 yılından bu yana kuruluşların teknoloji faaliyetlerine yer veriliyor. Düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** aldığı yüzde 49,2'lik pay, verinin ölçülmeyle başladığı 10 yılda ölçülen en yüksek oran olarak dikkat çekiyor. Yine geçen yıl orta-düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı yüzde 25,3 olurken, orta yüksek teknoloji **sanayilerin** payı yüzde 23,1; yüksek teknolojinin payı ise yüzde 2,4 oldu. Düşük ve orta-düşük olarak bakıldığında teknolojilerin payı toplamda yüzde 74,5 olarak hesaplandı.

Verinin yüksek teknoloji yoğunluğu anlamında en olumlu verilere sahip olduğu yıl 2015 olarak gözleniyor. Bahsi geçen yılda düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** yaratılan katma değer-

Teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımı

Yıl	Düşük	Orta Düşük	Orta Yüksek	Yüksek
2013	%45,8	%26,2	%23,4	%4,6
2014	%45,0	%26,1	%24,6	%4,2
2015	%42,3	%26,9	%24,1	%6,6
2016	%44,2	%30,3	%21,1	%4,3
2017	%46,2	%27,2	%23,4	%3,1
2018	%47,3	%29,0	%21,6	%2,1
2019	%48,6	%25,1	%24,2	%2,2
2020	%46,4	%24,1	%26,9	%2,6
2021	%47,8	%24,2	%24,5	%3,5
2022	%49,2	%25,3	%23,1	%2,4

Kaynak: ISO 2. 500 BSK

En yüksek katma değer tekstil ürünleri imalatından

Geçen yıl en yüksek katma değeri yaratan sektör, 31,7 milyar TL ile düşük teknoloji yoğunluklu **sanayiler** grubunda olan tekstil ürünleri imalatı oldu. Sektörün toplam brüt katma değerden aldığı pay yüzde 18,9 olurken, bu sektörün yüzde 12,9 pay ile yine düşük teknoloji yoğunluklu **sanayiler** grubunda bulunan gıda ürünlerinin imalatı izledi. Gıda sektörünün yarattığı brüt katma değer 21,6 milyar TL olarak ölçüldü. En fazla brüt katma değeri yaratan üçüncü sektör ise yüzde 8,6 pay ile motorlu kara taşıtı, treyler imalatı oldu. Orta-yüksek teknoloji yoğunluklu **sanayiler** grubunda yer alan motorlu kara taşıtlarının geçen yıl yarattığı brüt katma değer 14,5 milyar TL olarak hesaplandı.

deki payı yüzde 42,3 olarak ölçülürken, orta düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı yüzde 26,9; orta yüksek teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı yüzde 24,1; yüksek teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı ise yüzde 6,6 olarak kayda geçti. Yüksek teknolojinin payı verinin tarihidaki en yüksek seviye oldu. Bu tarihten itibaren düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** yaratılan katma değerden aldığı pay artarken, yük-

sek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payı geriledi. Düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı 2016'da yüzde 44,2; 2017'de yüzde 46,2; 2018'de yüzde 47,3; 2019'da yüzde 48,6'ya kadar çıkarken 2020'de düşüş eğrisine ara vereyerek yüzde 46,4'e indi, ardından 2021'de yüzde 47,8'e; 2022'de de yüzde 49,2'ye yükselerek zirveye oturdu.

Sanayi devleri yapısal değişikliktan uzak

ISO İkinci 500'ün teknoloji faaliyetleri, **ISO İlk 500** ile kıyaslandığında, **sanayi** devlerinin KOBİ'lerden daha iyi durumda olduğu, ancak farkı çok fazla açmadığı görülüyor. Yaratılan katma değeri açısından bakıldığında 2022 yılında en yüksek payı yüzde 37,7 ile orta-düşük teknoloji yoğunluklu sektörler alırken, bu grubun payı bir önceki yıla göre 5,3 puan arttı. Buna karşılık düşük teknoloji yoğunluklu **sanayilerin** payı 4,4 puan düşüşle yüzde 28,9'a, orta yüksek teknoloji **sanayilerin** grubunun payı 1,1 puan düşüşle yüzde 27,2'ye gerilemiş durumda. Yüksek teknoloji yoğunluklu **sanayiler** grubunun payı ise 0,1 puan artışla yüzde 6,2 olsa da yapısal bir değişime işaret etmektен uzak bir görünüm sergiliyor. Yaratılan katma değeri teknoloji yoğunluğuna bakıldığında özellikle son yıllarda düşük teknolojiden orta-düşük teknolojiye doğru bir kayma dikkat çekiyor. Ama orta-düşükten orta yüksek teknolojiye, orta yüksek teknolojiden yüksek teknolojiye geçişte patinaj söz konusu.

Tekstilciler: İlave vergiler olmasa ithalat patlardı

Tekstil ve hazır giyim ithalatında 'İlave Gümrük Vergileri'nin (İGV) artırılması sonrasında yaşanan tartışmalarla ilgili olarak tekstil sektörü temsilcileri, "İlave Gümrük Vergileri olmasaydı ithalat 40 milyar doları geçerd" açıklamasını yaptı. 2011 yılında getirilen İGV sonrasında 12 yıllık dönemde teks-

til ve konfeksiyon sektörünün toplam 174,8 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdiği bildirildi. Açıklamada şöyle devam edildi: "Bu vergiler olmasa 2011 yılında 600 bin seviyelerinde gerçekleşen tekstil ve konfeksiyon istihdamı 1,2 milyonu aşmazdı. Bu, 3-5 ithalatçının kazandığı bir dönem olurdu." **s18**

'İlave Gümrük Vergisi' olmasa ithalat 40 milyar doları geçirdi

Tekstil ve hazır giyim ithalatında 'İlave Gümrük Vergileri'nin (İGV) artırılması sonrasında yaşanan tartışmalarla ilgili olarak tekstil sektörü temsilcileri "İlave Gümrük Vergileri" olmasaydı ithalat 40 milyar doları geçirdi" açıklamasını yaptı. Yapılan duyuruda İGV'lerin artmasıyla tekstil firmalarının daha çok kar elde etmeyeceği, ithalattaki haksız rekabetin önüne geçilmesinin amaçlandığı bilgisi paylaşıldı.

Dış ticaret rakamlarının açıklanmasının ardından tekstil ithalatına getirilen 'İlave Gümrük Vergileri'nin (İGV) artırılması ile ilgili olarak tekstil sektörünün önde gelen paydaşları olarak **TOBB** Türkiye Tekstil Sanayi Meclis Başkanı Adil Sani Konukoğlu, ADASO Başkanı Zeki Kıvanç, ATSO Başkanı Mehmet Torunoğlu, AT-HİB Başkanı Fatih Doğan, ASKON Başkanı Orhan Aydın, BTSO Başkanı İbrahim Burak, Ceyhan TO Başkanı Şeref Can, DTB Başkanı Engin Yeşil, DT-SO Başkanı Mehmet Kaya, GSO Başkanı Adnan Ünverdi, GTO Başkanı Mehmet Tuncay Yıldırım, GATHİB Başkanı Ahmet Fikret Kileci, İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz, KTB Başkanı Mustafa Narlı, KMTSO Başkanı Mustafa Buluntu, KTO Başkanı Ömer Gülsoy, KYSD Başkanı Murat Özpehlivan, Niğde TSO Başkanı Şevket Katırcıoğlu, OTSO Başkanı Devrim Murat Aksoy, Tekirdağ TSO Başkanı Cengiz Günay, PTSB Başkanı Abdulkadir Konukoğlu, TTTSB Başkanı ve **İSO** YK Üyesi **Vehbi Canpolat**, UTİB Başkanı Pınar Taşdelen Engin ve ZETSİ-AD Başkanı Uğur Çakar ortak bir açıklamayı yaptı.

Açıklamada, "Artırılan İGV'ler ile tekstil ve konfeksiyon sektörleri haksız rekabete karşı korunmuş, üreticiler üzerindeki haksız ithalat baskısı azaltılmaya çalışılmıştır" ifadesine yer verilerek şu değerlendirme yapıldı: "İGV, tekstil sektörü kar etsin diye değil, son dönemde çok

hızlı şekilde artan haksız ithalatı engellemek ve sektörün sağladığı istihdamı korumak adına alınan bir önlem. Gümrük Birliği sebebiyle Türkiye'deki gümrük vergileri AB ile birebir uyumlu. AB dünyanın en liberal ekonomilerinden bir tanesi, üstelik AB'de tekstil ve hazır giyim yatırımı yok denecek kadar az. İlave Gümrük Vergileri'nin 2011 yılında getirilme amacı da çok az olan gümrük vergilerine karşı ilave bir tedbir alınmasıydı. Eğer İGV'ler olmasaydı tekstil ve konfeksiyon ithalatı 2011'den bu yana 40 milyar doları geçirdi. 2011 yılında 600 bin seviyelerinde gerçekleşen tekstil ve konfeksiyon istihdamı 1,2 milyonu aşmazdı. Bu ülke adına yatırım yapıp üreten, istihdam sağlayan ve milyonlarca çalışanın değil, 3-5 ithalatçının kazandığı bir dönem olurdu."

175 milyar dolar dış ticaret fazlası

Tekstil sektörünün hazır giyim sektörü ile birlikte 82,4 milyar dolar değerinde üretim gerçekleştirdiğine dikkat çekilen açıklamada, "Dünyanın en büyük beşinci, Avrupa Birliği'nin en büyük ikinci tedarikçisi konumundayız. Türkiye geneli ihracatı, dünya ihracatından henüz yüzde 1 pay alırken, tekstil sektörü yüzde 3,5 pay alıyor. Tekstil ve hazır giyim sektörü 1,2 milyon kişiye istihdam sağlarken, perakende de eklendiğinde istihdam edilen kişi sayısı 2 milyonu geçiyor" bilgisi de paylaşıldı.

Tekstil ve hazır giyim sektörlerinin kardeş sektörler olduğuna

işaret edilen duyuruda, "Tekstil olmadan hazır giyim, hazır giyim olmadan tekstil sektörü düşünülemez. Her iki sektörün yıllık üretim toplamı 82,4 milyar dolar değerinde. Bu üretimin 50,2 milyar dolarını tekstil sektörü, 32 milyar dolarını hazır giyim sektörü gerçekleştiriyor. Hazır giyim sektörü ihracatçı bir sektördür. Bu ihracatın önemli bir kısmı ise tekstil işletmelerimizin pazarlama faaliyetleri sonucunda

Türkiye'de hazır giyime dönüşerek, daha katma değerli bir şekilde sağlanıyor. Tekstil ve hazır giyim sektörleri yılda gerçekleştirdiği 18 milyar dolar değerinde dış ticaret fazlasıyla Türkiye'ye en fazla döviz girdisi sağlayan sektörleri konumunda bulunuyor. 2011 yılında getirilen İGV sonrasında 12 yıllık dönemde tekstil ve konfeksiyon sektörü toplam 174,8 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdi" denildi.

Sorunları konuşmamız gerek

"Türkiye ekonomisine bu kadar dış ticaret fazlası sağlayan, istihdam yaratan, katma değer sağlayan başka bir sektör bulunmuyor" ifadesinin de yer aldığı açıklamada şu değerlendirme de yer verildi: "Bu başarıya kaynaklık eden ana sektör ise hem ihracat gerçekleştiren hem de hazır giyim sektörünün ana tedarikçisi olan tekstil ve hammaddeleri sektörü. Böylesine bir büyüklüğe sahip sektörde 'İlave Gümrük Vergileri (İGV) olmasaydı ne olurdu?' sorusuna cevap bulmak için bir projeksiyon hazırlandı. Buna göre eğer 2011 yılında İGV'ler gelmeseydi 2022 yılı sonunda tekstil ve hazır giyim ithalatı 40 milyar doları geçmiş olacaktı. İGV ile tekstil ve konfeksiyon sektörleri haksız rekabete karşı korunarak, tedarik zincirinde denge kurulması sağlandı. İki güzide sektörümüzün ve hatta imalat **sanayi** sektörlerinin ana problemi olan üretim maliyetlerindeki sorunlar aslında bir araya gelerek konuşmamız gereken ana konular. Devletimiz ve tüm sektörlerimizle el birliği içerisinde sektörlerimizin karşı karşıya kaldığı kur baskısı, enerji ve işçilik maliyetlerinin artışına çözüm arayacak yöntemler bulmalıyız."

Deprem bölgesinde yaşayan engelli çocuklara destek olmak amacıyla **AbbVie Türkiye**'nin koşulsuz katkıları ve **Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı iş birliği** ile **Hatay Antakya**'da bulunan **İSO Yaşam Kenti**'nde **"Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi"** hizmete açıldı. Bugüne kadar yaklaşık 1.100 seans fizyoterapi, özel eğitim ve psikolojik danışmanlık desteği verilen proje 2024 yılında da devam edecek.

Sağlık alanında dünyanın önde gelen şirketlerinden **AbbVie Türkiye** de ilk günden bu yana gerçekleştirdiği çalışmalar ve sivil toplum kuruluşları ile yaptığı çeşitli iş birlikleri ile birçok etkinlik ve yardım kampanyası ile ihtiyacı olan bölgelere desteğini sürdürüyor.

Proje kapsamında **İstanbul Sanayi Odası**'nın Antakya'daki geçici barınma alanı olan, **1.000 konteyner ve 4.000 kişilik nüfusa sahip Antakya İSO Yaşam Kenti**'nde 30 Mayıs'ta hizmete giren **Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi**'nde serebral palsili çocuklara, gelişimsel sorunları olan risk altındaki bebeklere, deprem nedeniyle travmalara bağlı engelle sahip olan çocuklara yerinde özel eğitim, fizyoterapi ve psikolojik destek veriliyor. Bugüne kadar merkezde

638, kırsal alanda yaşayan engelli çocuklara da **"Mobil Araç"** ile evlerine gerçekleştirilen ziyaretlerle 481 seans olmak üzere toplam 1.119 seans fizyoterapi, özel eğitim ve psikolojik danışmanlık desteği verildi.

AbbVie Türkiye ve Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı (TSÇV) yöneticileri 2 Ekim'de Antakya'ya giderek İSO Yaşam Kenti Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi'ni ziyaret etti. TSÇV'nin bölgedeki yetkililerinden rehabilitasyon merkezi, burada verilen hizmetler ve projenin geldiği son nokta hakkında bilgi alan ekip, ardından yak-

laşan kış öncesinde bölgedeki çocukların kışlık ihtiyaçlarına destek olmak amacıyla ihtiyaç kitleri hazırladı ve konteyner kentte bulunan Haydar Musaloğlu İlkokulu ve Beyhan Gencay Ortaokulu öğrencilerine dağıttı.

AbbVie Türkiye Genel Müdürü Mete Hüsemoğlu, "Böyle büyük afetlerin etkileri maalesef uzun vadeli oluyor, yaraları sarmak zaman alıyor. AbbVie Türkiye olarak depremi duyduğumuz ilk andan itibaren bölgeye ve depremden etkilenen vatandaşlarımıza maddi ve manevi destek olmak için seferber olduk. Bundan sonraki süreçte de bölgedeki vatandaşlarımızın yanlarında olmayı bir borç biliyoruz. Yaptığımız araştırmalar ve sivil toplum kuruluşları ile gerçekleştirdiğimiz görüşmelerde afet bölgelerinde yaklaşık 712 bin fiziksel ve zihinsel engelli vatandaşımızın yaşadığını öğrendik. Zor koşullarda yaşamlarını sürdüren ve tedavi desteğine güçlükle ulaşan depremde çocuklarımıza yardımcı olabilmek için AbbVie Türkiye olarak Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı ile iş birliği yaptık. Konteyner kentte depremden etkilenen engelli çocuklarımızın geleceğe umutla ilerleyebilmelerine katkıda bulunabilmek hepimizi çok mutlu ediyor.

**AbbVie Türkiye Genel Müdürü
Mete Hüsemoğlu**

2024 yılında da bu projeye desteği-mizi sürdüreceğiz. Önümüzdeki dö-nemde de depremzede vatandaşla-rımızın yanında olmak, devam eden ya da ortaya çıkacak yeni ihtiyaçla-rına destek olmak için elimizden geleni yapacağız" dedi.

**Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı
Genel Direktörü Nigar Evgin**

Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı adına deprem bölgesindeki çalış-malarına ilk günden beri destek olan **AbbVie**'ye teşekkürlerini sunan **Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı Genel Direktörü Nigar Evgin** de "Depremden hemen sonra bölgedeki engelli dağılımını haritaladık ve gelen ihtiyaçları karşılamak üzere kısa, orta ve uzun vadeli projeler oluşturduk. Bölgedeki rehabilitasyon merkezlerinde yıkıcı hasar meydana geldiğini öğrendikten sonra engelli bireylerin rehabilitasyon süreçlerin-den mahrum kalmaması ve hayat konforlarının olumsuz etkilenmemesi için bölgedeki üç hizmet birimimiz ve mobil hizmet aracımızla hizmet vermeye başladık. AbbVie'nin ko-şulsuz desteğiyle İSO Yaşam Ken-ti'nde kurduğumuz Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi'nde Mayıs ayından bu yana hizmet vermeye devam ediyoruz. Aynı zamanda kırsal bölgelerde kendi imkânları ile kurdukları yaşam alanlarında ha-yatlarını sürdüren engelli bireylerin ve ailelerinin ihtiyaçlarını yerinde karşılamak üzere devreye aldığımız mobil hizmet aracımızla aileleri zi-yaret ediyor ve gerekli durumlarda hizmet birimlerimize transferini sağ-lıyoruz. Aldığımız desteklerle etki alanımızı genişletmek en büyük he-defimiz" diye konuştu.

SEKTÖR

eczacı

Deprem bölgesinde yaşayan engelli çocuklara destek olmak amacıyla **AbbVie Türkiye**'nin koşulsuz katkıları ve **Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı iş birliği** ile **Hatay Antakya**'da bulunan **İSO Yaşam Kenti**'nde "**Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi**" hizmete açıldı. Bugüne kadar yaklaşık 1.100 seans fizyoterapi, özel eğitim ve psikolojik danışmanlık desteği verilen proje 2024 yılında da devam edecek.

Sağlık alanında dünyanın önde gelen şirketlerinden **AbbVie Türkiye** de ilk günden bu yana gerçekleştirdiği çalışmalar ve sivil toplum kuruluşları ile yaptığı çeşitli iş birlikleri ile birçok etkinlik ve yardım kampanyası ile ihtiyaç olan bölgelere desteğini sürdürüyor.

Proje kapsamında **İstanbul Sanayi Odası**'nın Antakya'daki geçici barınma alanı olan, **1.000 konteyner** ve **4.000 kişilik nüfusa sahip Antakya İSO Yaşam Kenti**'nde 30 Mayıs'ta hizmete giren Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi'nde serebral palsili çocuklara, gelişimsel sorunları olan risk altındaki bebeklere, deprem nedeniyle travmalara bağlı engeli sahip olan çocuklara yerinde özel eğitim, fizyoterapi ve psikolojik destek veriliyor. Bugüne kadar merkezde 638, kırsal alanda yaşayan engelli çocuklara da "**Mobil Araç**" ile evlerine gerçekleştirilen ziyaretlerle 481 seans olmak üzere toplam 1.119 seans fizyoterapi, özel eğitim ve psikolojik danışmanlık desteği verildi.

Mete Hüsemoglu

Nigar Evgin

AbbVie Türkiye ve Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı (TSÇV) yöneticileri 2 Ekim'de Antakya'ya giderek İSO Yaşam Kenti Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi'ni ziyaret etti. TSÇV'nin bölgedeki yetkililerinden rehabilitasyon merkezi, burada verilen hizmetler ve projenin geldiği son nokta hakkında bilgi alan ekip, ardından yaklaşan kış öncesinde bölgedeki çocukların kışık ihtiyaçlarına destek olmak amacıyla ihtiyaç kitleri hazırladı ve konteyner kentte bulunan Haydar Musaloğlu İlkokulu ve Beyhan Gencay Ortaokulu öğrencilerine dağıttı.

AbbVie Türkiye Genel Müdürü Mete Hüsemoglu, “Böyle büyük afetlerin etkileri maalesef uzun vadeli oluyor, yaraları sarmak zaman alıyor. AbbVie Türkiye olarak depremi duyduğumuz ilk andan itibaren bölgeye ve depremde etkilenen vatandaşlarımıza maddi ve manevi destek olmak için seferber olduk. Bundan sonraki süreçte de bölgedeki vatandaşlarımızın yanlarında olmayı bir borç biliyoruz. Yaptığımız araştırmalar ve sivil toplum kuruluşları ile gerçekleştirdiğimiz görüşmelerde afet bölgelerinde yaklaşık 712 bin fiziksel ve zihinsel engelli vatandaşımızın yaşadığını öğrendik. Zor koşullarda yaşamlarını sürdüren ve tedavi desteğine güçlükle ulaşan depremzede çocuklarımıza yardımcı olabilmek için AbbVie Türkiye olarak Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı ile iş birliği yaptık. Konteyner kentte depremde etkilenen engelli çocuklarımızın geleceğe umutla ilerleyebilmelerine katkıda bulunabilmek hepimizi çok mutlu ediyor. 2024 yılında da bu projeye desteğimizi sürdüreceğiz. Önümüzdeki dönemde de depremzede vatandaşlarımızın yanında olmak, devam eden ya da ortaya çıkacak yeni ihtiyaçlarına destek olmak için elimizden geleni yapacağız” dedi.

Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı adına deprem

bölgesindeki çalışmalarına ilk günden beri destek olan **AbbVie**'ye teşekkürlerini sunan **Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı Genel Direktörü Nigar Evgin** de “Depremden hemen sonra bölgedeki engelli dağılımını haritaladık ve gelen ihtiyaçları karşılamak üzere kısa, orta ve uzun vadeli projeler oluşturduk. Bölgedeki rehabilitasyon merkezlerinde yıkıcı hasar meydana geldiğini öğrendikten sonra engelli bireylerin rehabilitasyon süreçlerinden mahrum kalmaması ve hayat konforlarının olumsuz etkilenmemesi için bölgedeki üç hizmet birimimiz ve mobil hizmet aracımızla hizmet vermeye başladık.

AbbVie'nin koşulsuz desteğiyle ISO Yaşam Kenti'nde kurduğumuz Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Birimi'nde Mayıs ayından bu yana hizmet vermeye devam ediyoruz. Aynı zamanda kırsal bölgelerde kendi imkânları ile kurdukları yaşam alanlarında hayatlarını sürdüren engelli bireylerin ve ailelerinin ihtiyaçlarını yerinde karşılamak üzere devreye aldığımız mobil hizmet aracımızla aileleri ziyaret ediyor ve gerekli durumlarda hizmet birimlerimize transferini sağlıyoruz. Aldığımız desteklerle etki alanımızı genişletmek en büyük hedefimiz” diye konuştu.

Plastik sektörü ikinci 500'de güç kaybetti

Plastik Sana-yicileri Derne-ği'nin (PAG-DER) İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafın-dan yayınlanan "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" 2022 yılı listesine ilişkin yaptığı değerlendirmeye göre ikinci 500 büyük arasında plastik sektörü güç kaybetti. NACE koduna göre plastik sektöründe faaliyet gösteren işletme sayısı 27'den 24'e geriledi.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesini plastik sektörü açısından değerlendiren PAGDER Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Gülsün, "NACE koduna göre plastik sektöründe faaliyet gösteren ve ikinci 500 listesinde yer alan plastik sanayisi kuruluşlarının tüm verilerinde artış görünüyor olsa da 2021 yılı ortalama döviz kuru ile 2022 yılı ortalama döviz kuru arasında %86 artış olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda bu artışların gerçeği yansıtmadığını görüyoruz" dedi.

İHRACATTAN ALDIĞI PAY GERİLEDİ!

Sözlerine devam eden Gülsün: "Verilerini şeffaf olarak paylaştan sektör mensuplarımız üzerinden yaptığımız analizlerde ihracatın 2021 yılına kıyasla %1,9 üzerinde daraldığını görüyoruz. Aynı süreçte plastik sektörünün toplam ihracatının %16 oranında arttığını göz önünde bulundurduğumuzda İSO İkinci 500 listesinde yer alan

plastik sanayisi kuruluşlarının ihracattan aldığı payın gerilediğini söyleyebiliriz. Bu ikili durumun başlıca sebeplerinden birisi 2022 yılında başlayan Ukrayna-Rusya savaşı ve bu savaşa bağlı olarak artış gös-

teren enerji fiyatlarının geleneksel ihracat pazarlarımızın başında gelen Avrupa'da resesyon korkusunu tetikleyerek bu ülkelere ihracatımızın yavaşlamasıdır. Zira 2022 yılında plastik sektöründe ihracat artışı hızlı artış gösteren pazarlardan gelmiştir. Bu hızlı büyüyen pazarlarda daha dinamik ve daha agresif giriş yapma imkanı bulan KOBİ'ler ihracatlarını arttırırken büyük ölçekli firmalar aynı fırsatları yakalayamamışlardır. Yine, hem 2021 hem 2022 yılında listede yer alan ve verilerini paylaşan sektör mensuplarımızın üretimden satışları %96,9 net satışları ise %93,6 artış göstermiştir. Her ne kadar bu artış önemli bir oranda olsa da ortalama kurlardaki %86'lık artışı göz önünde bulundurarak üretimden satışları dolar bazında değerlendirdiğimizde %5,9 oranında çok daha mütevazı bir büyüme yaşandığını gözlemliyoruz" dedi.

1969 yılında kurulan sektörün en köklü STK'sı olarak İSO İkinci 500 listesinde 14 üyelerinin bulunduğunu belirten Selçuk Gülsün: "Listede yer alan tüm üyelerimizi tebrik ediyor, gelecek yıllarda plastik sektörünün daha iyi noktalara gelmesi adına bu işletmelerimizin katkılarını çok önemsiyoruz" dedi. (YHM)

7.11.2023 11:55

Hidrolik Pnömatik Dünyası Sayı: 69 | EYLÜL - EKİM 2023

HABER

Ana metal sektörü 77 şirketle İSO 500'de ikinci oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2022 Araştırması'nın sonuçlarına göre, en büyük 500 şirket, 24 sektörde toplandı. Söz konusu araştırmada en fazla şirketin yer aldığı sektör 94 firmayla gıda ürünleri oldu. Söz konusu sektörün şirket sayısı önceki yıla göre 1 artmış oldu. Gıdayı 77 şirketle "ana metal sanayi", 43 şirketle "motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı" takip etti.

İSO 500'te Çelik sanayinin zirvesinde Erdemir, İsdemir ve İçdaş yer aldı

İstanbul Sanayi Odası 2022 yılının En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesinde Tüpraş, Star Rafineri ve Ford Otomotiv'in

ilk 3 sırada yer aldı. Ana metal sanayinde toplam 77 firma yer alırken, bu şirketlerin 53'ü demir çelik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Erdemir genel sıralamada 2 sıra yükselerek 5. sırada yer alırken ve çelik sanayi sıralamasında ise, en büyük kuruluş oldu. Erdemir, İSO 500 Genel Sıralamada 6., çelik sanayi sıralamasında ise 2. Olan İsdemir takip ederken Çelik sanayinin 3. sırasında yer alan İçdaş Çelik ise, İSO 500 genel sıralamasında 12. oldu.

36 firma 2021'deki seviyelerinden geriye düştü

2022 yılında İSO 500'de ilk 50'de yer alan diğer çelik üreticileri, ÇOLAKOĞLU Metalurji (13.), Tosçelik Profil ve Sac (17), Borçelik (23.), KARDEMİR Karabük DÇ (28.), Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş. (37.), İzmir Demir Çelik (42.), Kroman Çelik San. A.Ş. (48.), MMK Metalurji (49.) ve Baştuğ Metallurgy Industry oldu. 2022 yılında, 5 firma ilk kez listeye girerken, 12 firma 2021 yılındaki seviyesine göre daha üst sıralara yükseldi, 36 firma 2021 yılındaki seviyelerinden geriye düştü.

CITYGÜNDEM

BAŞKAN BAHAR: ANTALYA FİRMALARIMIZI TEBRİK EDİYORUM

İstanbul Sanayi Odası, Türkiye'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşunu açıkladı. ATSO Başkanı Ali Bahar, "ATSO üyelerimizi tebrik ediyor, Antalya'nın ekonomik gücünü vurgulayan bu başarıları kutluyorum. Bölgemizin **sanayi** gelişimine katkı koyan çalışmalarının ve başarılarının devamını diliyorum" dedi.

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) tarafından geleneksel olarak yayınlanan Türkiye'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu 2022 Yılı Raporu açıklandı. CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. AŞ, Ankutsan Antalya Kutu **Sanayi** Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş., Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş. ile ATSO'ya Antalya Serbest Bölge Şubesi olarak kaydı bulunan As Çimento **Sanayi** ve Ticaret A.Ş., Türkiye'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu Listesinde yer alan Antalya firmaları oldu. ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bahar, "Antalya'nın ekonomik gücünü vurgulayan bu başarıları kutluyorum. Antalya Ticaret ve **Sanayi Odası** üyeleri olan CW Enerji, Ankutsan, Yörükoğlu ve As Çimento firmalarını tebrik ediyor, önümüzdeki yıllarda daha fazla Antalya firmasının bu prestijli listeye girmesini diliyorum" diye konuştu.

İLK KUTLAMA BAŞKAN BAHAR'DAN

2021 yılı verilerine göre hazırlanan raporda Türkiye'nin **ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** arasında yer alan CW Enerji firmasının, 2022 yılında gösterdiği üstün başarı, **İSO 500** listesine aynı oranda yansıdı. Geçen yıla oranla 415 basamak birden yükselen CW Enerji, Türkiye'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu Listesinin, 227'nci sırasına yerleşti. Listenin 288'nci sırasında yer alan Ankutsan firmasını, Antalya'nın bir diğer önemli markası olan, Yörükoğlu takip etti. Geçen yıla oranla, 55 basamak birden yükselen Yörükoğlu firması, listenin 367'nci sırasında yer aldı. Antalya'nın bir **sanayi** kenti olma yolunda emin adımlarla ilerlediğine dikkat çeken ATSO ve Antalya **OSB** Başkanı Ali Bahar, "Elde edilen bu başarının mimarı **sanayicilerimiz** ve çalışanları-

mızdır. Tüm **sanayicilerimizi**, Türkiye'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu Listesinde yer alan firmalarımız nezdinde kutluyor ve teşekkür ediyorum" dedi.

7 FİRMA LİSTEYE GİRDİ

Merkezi Antalya dışında olup, üretim faaliyetlerini Antalya Organize **Sanayi** Bölgesi'ndeki tesislerinde sürdüren İGSAŞ-İstanbul Gübre Sanayii AŞ, Namet Gıda San. ve Tic. A.Ş. ve Öztiryakiler Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş. ile birlikte Antalya'dan Türkiye'nin 500 Büyük **Sanayi** Kuruluşu Listesindeki toplam firma sayısı altıya yükseldi. ATSO'ya Antalya Serbest Bölge Şubesi olarak kaydı bulunan ve listenin 311'inci sırasında yer alan As Çimento **Sanayi** ve Ticaret A.Ş. ile birlikte, Batı Akdeniz Bölgesinden yedi firma **İSO 500** listesine girmiş oldu.

Tekstilde vergi tartışması alevlendi

Tekstil sektöründe 'ilave gümrük vergileri' tartışması alevlendi. Hazır giyim üreticileri 'gümrük vergilerinin' artırılmasının ihracata darbe vurduğunu savunurken, tekstil ham maddesi üreticileri ise 'ilave gümrük vergileri olmasaydı ithalatın 40 milyar doları geçeceğini' savunuyor

YENİ MESAJ / DETAY HABER

Başta iplik olmak üzere çeşitli kumaş türlerinin ithalatına getirilen 'ilave gümrük vergileri'nin (İGV) artırılması ile ilgili olarak tekstil sektörünün önde gelen paydaşları ortak açıklama yaptı. Açıklamaya Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Türkiye Tekstil Sanayi Meclis Başkanı Adil Sani Konukoğlu, Adana Sanayi Odası (ADASO) Başkanı Zeki Kıvanç, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası (ATSO) Başkanı Mehmet Torunoğlu, Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (ATHİB) Başkanı Fatih Doğan, Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Başkanı Orhan Aydın, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Başkanı İbrahim Burkay, Ceyhan Ticaret Odası Başkanı Şeref Can, Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı Engin Yeşil, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) Başkanı Mehmet Kaya, Gaziantep Sanayi Odası (GSO) Başkanı Adnan Ünverdi, Gaziantep Ticaret Odası (GTO) Başkanı Mehmet Tuncay Yıldırım, Güneydoğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (GATHİB) Başkanı Ahmet Fikret Kileci, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, Kahramanmaraş Ticaret Borsası Başkanı Mustafa Narlı, Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası (KMTSO) Başkanı Mustafa Buluntu,

Kayseri Ticaret Odası (KTO) Başkanı Ömer Gülsoy, Konfeksiyon Yan Sanayicileri Derneği (KYSD) Başkanı Murat Özpehlivan, Niğde Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şevket Katırcıoğlu, Osmaniye Ticaret ve Sanayi Odası (OTOSO) Başkanı Devrim Murat Aksoy, Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Cengiz Günay, Türkiye Pamuklu Tekstil Sanayicileri Birliği (PTSB) Başkanı Abdulkadir Konukoğlu, Türkiye Tekstil Terbiye Sanayicileri Derneği (TTTSD) Başkanı ve İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Üyesi Vehbi Canpolat, Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB) Başkanı Pınar Taşdelen Engin ve Zeytinburnu Tekstil Sanayici İşadamları Derneği (ZETSIAD) Başkanı Uğur Çakar imza attı.

İthalatın katlanması engellendi

Sektörü temsil eden kuruluşlar adına yapılan açıklama-

da şu görüşler ileri sürüldü: "Artırılan İGV'ler ile tekstil ve konfeksiyon sektörleri haksız rekabete karşı korunmuş, üreticiler üzerindeki haksız ithalat baskısı azaltılmaya çalışılmıştır. İGV, tekstil sektörü kâr et-sin diye değil, son dönemde çok hızlı şekilde artan haksız ithalatı engellemek ve sektörün sağladığı istihdamı korumak adına alınan bir önlem. Gümrük Birliği sebebiyle Türkiye'deki gümrük vergileri AB ile birebir uyumlu. AB dünyanın en liberal ekonomilerinden bir tanesi, üstelik AB'de tekstil ve hazır giyim yatırımı yok demek kadar az. İlave gümrük vergilerinin 2011 yılında getirilme amacı da çok az olan gümrük vergilerine karşı ilave bir tedbir alınmasıydı. Eğer İGV'ler olmasaydı tekstil ve konfeksiyon ithalatı 2011'den bu yana 40 milyar doları geçirdi. 2011 yılında 600 bin seviyelerinde gerçekleşen tekstil ve konfeksiyon istihdamı 1.2 milyonu aşmazdı. Bu ülke adına yatırım yapıp üreten, istihdam sağlayan ve milyonlarca çalışanın değil, 3-5 ithalatçının kazandığı bir dönem olurdu."

Tekstil ve hazır giyim kardeş sektörler

Tekstil sektörünün hazır giyim sektörü ile birlikte 82.4 milyar dolar değerinde üretim gerçekleştirdiğine dikkat çekilen açıklamada, "Dünyanın en büyük beşinci, Avrupa Birliği'nin en büyük ikinci tedarikçisi konumundayız. Türkiye

geneli ihracatı, dünya ihracatından henüz yüzde 1 pay alırken, tekstil sektörü yüzde 3.5 pay alıyor. Tekstil ve hazır giyim sektörü 1.2 milyon kişiye istihdam sağlarken, perakende de eklendiğinde istihdam edilen kişi sayısı 2 milyon geçiyor. Tekstil ve hazır giyim sektörleri kardeş sektörlerdir. Hazır giyim sektörü ihracatçı bir sektör. Tekstil ve hazır giyim sektörleri yılda gerçekleştirdiği 18 milyar dolar değerinde dış ticaret fazlasıyla Türkiye'ye en fazla döviz girdisi sağlayan sektörleri konumunda bulunuyor. 2011 yılında getirilen İGV sonrasında 12 yıllık dönemde tekstil ve konfeksiyon sektörü toplam 174.8 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdi. Böylesine bir büyüklüğe sahip sektörde 'İlave gümrük vergileri (İGV) olmasaydı ne olurdu?' sorusuna cevap bulmak için bir projeksiyon hazırlandı. Buna göre eğer 2011 yılında İGV'ler gelmeseydi 2022 yılı sonunda tekstil ve hazır giyim ithalatı 40 milyar doları geçmiş olacaktı. İki güzide sektörümüzün ve hatta imalat sanayi sektörlerinin ana problemi olan üretim maliyetlerindeki sorunlar aslında bir araya gelerek konuşmamız gereken ana konular. Devletimiz ve tüm sektörlerimizle el birliği içerisinde sektörlerimizin karşı karşıya kaldığı kur baskısı, enerji ve işçilik maliyetlerinin artışına çözüm arayacak yöntemler bulmalıyız" denildi.

7.11.2023 12:06

Makina Store E-Dergi Sayı: 82 | EYLÜL - EKİM 2023

HABER

Ana metal sektörü 77 şirketle ISO 500'de ikinci oldu

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından hazırlanan Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2022 Araştırması'nın sonuçlarına göre, en büyük 500 şirket, 24 sektörde toplandı. Söz konusu araştırmada en fazla şirketin yer aldığı sektör 94 firmayla gıda ürünleri oldu. Söz konusu sektörün şirket sayısı önceki yıla göre 1 artmış oldu. Gıdayı 77 şirketle "ana metal sanayi", 43 şirketle "motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı" takip etti.

ISO 500'te Çelik sanayinin zirvesinde Erdemir, İsdemir ve İçdaş yer aldı

İstanbul Sanayi Odası 2022 yılının En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu listesinde Tüpraş, Star Rafineri ve Ford Otomotiv'in

ilk 3 sırada yer aldı. Ana metal sanayinde toplam 77 firma yer alırken, bu şirketlerin 53'ü demir çelik sektöründe faaliyet gösteriyor.

Erdemir genel sıralamada 2 sıra yükselerek 5. sırada yer alırken ve çelik sanayi sıralamasında ise, en büyük kuruluş oldu. Erdemir, ISO 500 Genel Sıralamada 6., çelik sanayi sıralamasında ise 2. Olan İsdemir takip ederken Çelik sanayinin 3. sırasında yer alan İçdaş Çelik ise, ISO 500 genel sıralamasında 12. oldu.

36 firma 2021'deki seviyelerinden geriye düştü

2022 yılında ISO 500'de ilk 50'de yer alan diğer çelik üreticileri, ÇOLAKOĞLU Metalurji (13.), Tosçelik Profil ve Sac (17), Borçelik (23.), KARDEMİR Karabük DÇ (28.), Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş. (37.), İzmir Demir Çelik (42.), Kroman Çelik San. A.Ş. (48.), MMK Metalurji (49.) ve Baştuğ Metallurgy Industry oldu. 2022 yılında, 5 firma ilk kez listeye girerken, 12 firma 2021 yılındaki seviyesine göre daha üst sıralara yükseldi, 36 firma 2021 yılındaki seviyelerinden geriye düştü.

'Enflasyonun suçlusuz işçi değil'

Ücret artışı ile enflasyon artışının ilişkisine yönelik tartışmaları Aydınlik'a değerlendiren TİM Başkanvekili Güleç, 'Maliyet enflasyonunda işçinin suçu yok, sermayeden tasarruf edilmeli.' diye konuştu. İktisatçı Prof. Yeldan ise 'Tekelleşme gelir dağılımını bozdu.' dedi

TÜRKİYE Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Hafize Gaye Erkan'ın 2023 yılı 4. Enflasyon Raporu'nu sunduğu basın toplantısında 'Ücretlerdeki her yüzde 10 artış enflasyona 1 ila 1,2 puan eklemektedir.' ifadesini kullanması kamuoyunda tartışma yarattı. Konunun iş dünyası çevresinde de sıklıkla dile getirilmesine karşın iktisatçılar **İSO 500** raporuna göre 2022'de kârların yüzde 121 artarken, ücretlerin yüzde 86 arttığını ve Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre GSYH'deki iş gücü payının, 2023'ün ikinci çeyreğinde yüzde 37,8'den yüzde 34,3'e düştüğünü hatırlattı. İktisatçı Prof. Dr. Erinc Yeldan, Türkiye İhracatçıları Meclisi Başkanvekili Ahmet Güleç ve **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği** Hazır Giyim ve Konfeksiyon Sektör Meclis Başkanı Şeref Fayat; tartışmaları Aydınlik'a değerlendirdi.

'SİYASİ MÜDAHALE ENFLASYONU'

Dünyada enerji, gıda maliyetleri ve pandemi sonrasındaki normalleşme sancıları nedeniyle enflasyon süreci yaşadığını belirten Prof. Dr. Erinc Yeldan şöyle devam etti:

"Türkiye'de son derece yanlış uygulanan para politikasının da getirdiği ek maliyetler oldu. Türkiye'de bir maliyet enflasyonu, bir de siyasi müdahale enflasyonu diyebileceğimiz bir süreç yaşandı.

"Girdi maliyetlerinin artışı fırsat bilen yerli ve uluslararası tüketicilerin kâr marjlarını koruyabilme hatta yükseltebilme olanağı elde ettiklerini görüyoruz. Türkiye'de 2015'ten sonra enflasyonun yüzde 10-12 seviyesinden yavaş yavaş tırmanma eğilimi içine girdiğini görüyoruz. 2021 Eylülünde başlayan siyasi baskılandırılmış para politikası, beklentilerin daha da bozulduğunu ve üreticilerin kâr marjlarını artırmak kendilerini koruma altına aldıklarını görüyoruz. Küresel anlamda gelir dağılımındaki bozulduğu bu tekelleşmenin bir sonucu olduğu, uzun süreden beri Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve IMF uzmanlarının çalışma raporlarında dile getiriliyordu. Enflasyonda artışında da böyle oldu."

Sabirican
TIKNAZOĞLU

2015'TEN BERİ ÜCRETLER ERIYOR

"Reel ücretlerin 2015'ten sonra sürekli gerilediği bir Türkiye resmi var. Nominal olarak ücretler artıyor gibi gözüküyor fakat enflasyonun gerisinde kalarak artıyor. Tekelci üreticiler kendilerini kâr marjlarını artırarak koruyabiliyorlar ancak sendikasızsızlaştırılmış emek kesimi seçim ekonomisinin takvimine bırakılmış olarak izliyorlar. Dolayısıyla Mehmet Şimşek ve Hafize Gaye Erkan'ın 'Enflasyonun altında ücret maliyetlerindeki artış vardır.' Söylemini yanlış yönlendirmeye dayalı bir beyan olarak değerlendiriyorum."

İç talebi baskılayarak enflasyonu düşürme yöntemini 'eksik' olarak değerlendiren Prof. Yeldan, şöyle konuştu:

"Enflasyon sadece parasal bir mesele veya sadece bir maliyet meselesi değil. Enflasyon bir ekonomideki dengesizliklerin bir yansıması. Merkez Bankasının bir altın reçetesi yok. Sadece talep bastırarak, sadece maliyetleri öteleyerek enflasyonun baskılarının hafifletilmesi gerçekçi değil. Topyekûn bir makroekonomik istikrar programına ihtiyaç var.

"Tekelleşme ile beraber fiyatlamaya davranışlarındaki bozulmalar; neoliberalizmin küreselleşme adı altında empoze edilmeye başlandığı 1980'lerden bu yana biriken sorunların yansıması. IMF ve onun uzantısı uluslararası finans kuruluşları aracılığıyla dünyada spekülasyon finans sermayesinin çıkarlarını gözetken bir finansal sistemin yaratılması, tekelleşmeye neden oldu. Şimdi yeniden; spekülasyon sermayesinin bu akışkanlığını önleyecek tedbirlere ihtiyaç var."

SERMAYE SAHİPLERİ ENFLASYONDAN KORUNABİLİYOR

Enflasyonun en çok dar gelir vatandaşları etkilediğini büyük sermaye sahibi insanların enflasyona karşı kendilerini koruma imkanlarına sahip

olduklarını dile getiren iş insanı Ahmet Güleç, şu ifadeleri kullandı:

"Toplumsal dinamiklere baktığımız zaman bir mağduriyet varsa alt gelir grubunda vardır. Ben iş dünyasından bir müteşebbis olarak mağduriyeti özellikle; çalışanlar, küçük esnaf, kendi emeğiyle müteşebbise olan tüccarların yaşadığını görüyorum. Bu mağduriyeti yaşamayan kesimler ise rantlara sahip olanlar ve büyük sermaye sahipleri. Çünkü bu gruplar enflasyona karşı kendini koruyabilecek faktörlere de sahip. Hatta enflasyon, aşağıdan yukarıya doğru bir kaynak aktarımı da meydana getiriyor.

"Türkiye'deki enflasyonu temeli talep enflasyonu değil, maliyet enflasyonu. Bu maliyet enflasyonunda da işçinin hiçbir suçu yok. İnsanların makul seviyede hayat sürmelerini sağlayacak koşulları yaratmamız lazım. Enflasyonla mücadele için asgari ücreti yükseltmenin enflasyonu kaç puan artıracakını tespit etmekten ziyade sermaye payından daha çok tasarruf sağlamamız lazım.

"Enflasyonun sebebinin talepte değil maliyette aramak lazım. Bunun için de hükümetin alacağı enflasyonla ilgili mücadele kararlarını destekliyoruz. Ancak 'Ekonomiyi soğutarak enflasyonu düşürürüz' anlayışının rasyonel olmadığına inanıyorum. Bu teori olarak doğru olabilir fakat Türkiye'deki enflasyon, talep enflasyonu olmadığı için eksik kalacaktır."

Yanlış politikalarla denge bozuldu

ÖNCELİKLE yüksek enflasyonist ortamın nedenini düşünmek gerektiğini söyleyen, iş insanı Şeref Fayat, şu değerlendirmeyi yaptı:

"Dünyadaki pandemi sonrası parasal genişleme ve ham madde tedarikindeki kıtlama enflasyonist ortamı getirdi. ABD ve Avrupa Birliği'nde merkez bankaları da pandemiye dağıttığı paraları toplamak için faizleri artırdı. Bu dönemde biz de kendi yaptığımız yanlışlarla yüksek faiz ve yüksek enflasyon ortamını kendimiz yarattık. Siyasiler, yüksek enflasyon nedeniyle sıkıntı yaşayan vatandaşları rahatlatmak için ücretleri artırarak rahatlatmak isteyen enflasyonun yükselmesine engel olunamaz.

EMEY YÜKÜN SEKTÖRLER FİYAT TUTTURAMIYOR

"Başlangıçta yanlış politikalarla enflasyonist ortam yaratıldı, ardından da birbirini tetikleyen bir kısır döngü ortaya çıktı. Enflasyonun artacağı bir ortam yaratırsanız, ücret beklentisi artar. Ücret beklentisi verdiğiniz zaman emek yoğun sektörlerde maliyetler artar. Bir de enflasyon daha da artmasın diye kur korumalı mevduat gibi uygulamalarla kuru da baskılasanız; hazır giyim gibi emek yoğun sektörler, fiyat tutturamayan ve istihdam kayıpları yaşayan bir sektör konumuna gelir."

Bir kere denge kaybolduktan sonra ücretlerin enflasyona etkisinin tartışılması gereken bir konu olmadığını öne süren Fayat, şöyle konuştu:

"Çünkü kimse haklı çıkamaz. Enflasyonu durdurmak için çalışanlar ezilemez. Bunu iş insanı olarak ben de savunmam. Ancak bizim gibi emek yoğun sektörlerde de iş gücü maliyetinin etkisi çok daha fazla oluyor. Genel **sanayi** ortalamasında işçilik maliyetlerinin oranı yüzde 10 iken bizim sektörde yüzde 35. Geçmişte yapılan yanlış politikalar hem çalışanları hem işverenlere olumsuz etki ediyor. Önceliğimiz enflasyonu durdurmak olmalı. Enflasyonu durduğuna vatandaşın ikna olduğunda; önce beklentilerin enflasyonu, sonra maliyet enflasyonu azalır."